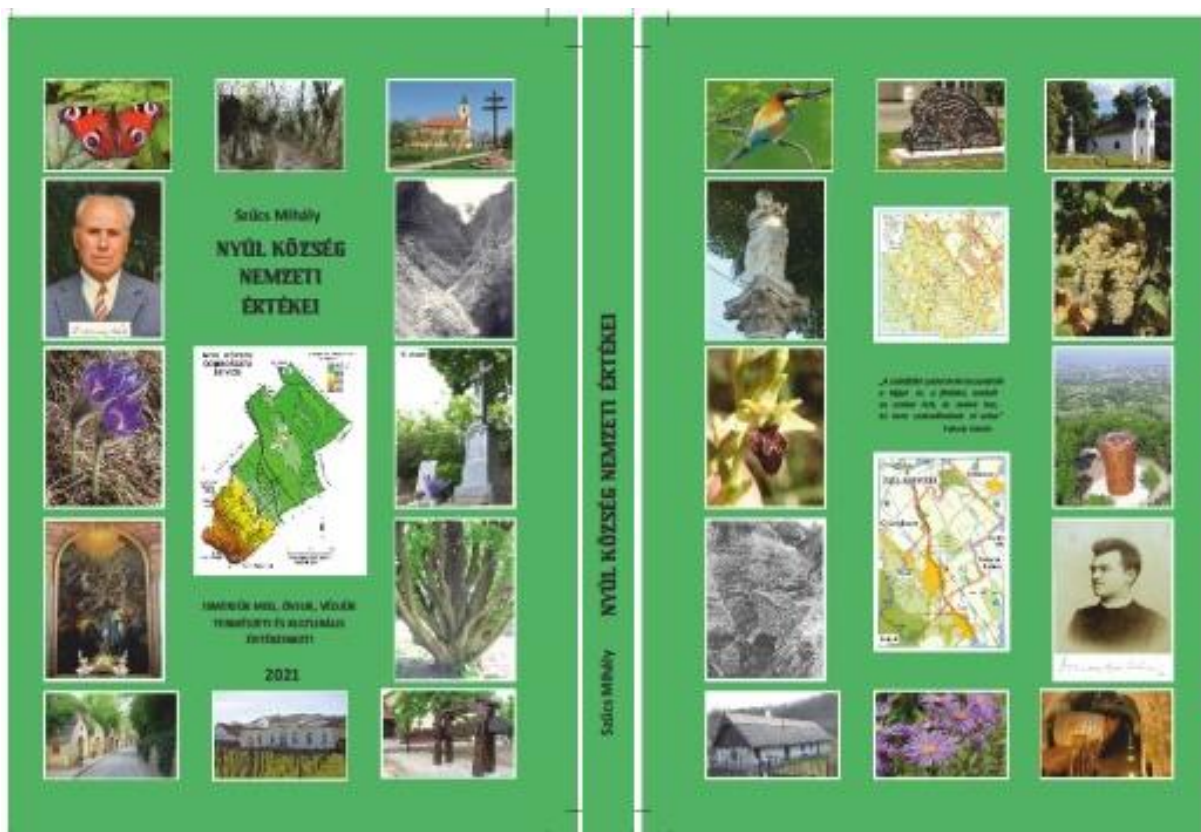

NYÚL KÖZSÉG NEMZATI ÉRTÉKEI

Szűcs Mihály
hasznló című könyvének
első fejezete
2021

NYÚL KÖZSÉG NEMZETI ÉRTÉKEI

A Nyúli Települési Értéktár Bizottság feladata a község területén fellelhető **természeti és kulturális értékek számba vétele, fokozott védelme és bemutatása, törekvés azok fejlesztésére, felvirágoztatására** a település lakói és az ide látogató vendégek számára. Jelen összeállítás védelmi értékkategóriák szerint csoportosítva leltár-szerűen **képeken is bemutatja községünk különböző szintű (települési, tájegységi és megyei) értékeit**. Teszi ezt abból a megfontolásból is, hogy ezáltal tudatosítsa az itt élőknél, milyen kincsek birtokában vagyunk, segítse ezzel azok megbecsülését védelméért, hogy kialakulhasson a nyúliakban a büszke ragaszkodás szülőföldjükhöz.

A magyarság természeti és kulturális nemzeti értékeit felfelé haladva különböző szintű **értéktárakba** gyűjtötték (települési, tájegységi, megyei, országos). Ezek együtt alkotják **a nemzeti értékpiramist**. Egy-egy településen, így Nyúlon is ugyanazon időben különböző szintű nemzeti értékek is előfordulhatnak.

NYÚL KÖZSÉG NEMZETI ÉRTÉKEINEK RANGSOROLÁSA

1.1. TELEPÜLÉSI ÉRTÉKEK NYÚLON:

(Szakterületenkénti részletezésüket lásd a következő oldalon.)

1.2. TÁJEGYSÉGI (SOKORÓI) ÉRTÉKEK NYÚLON:

1.2.1. Dr. Ábrahám Imre irodalmi munkássága,

1.2.2. A Mária a Gyermekekkel-szobor,

1.2.3. A Lila-hegy kilátója

1.3. MEGYEI ÉRTÉK NYÚLON

1.3.1. Szurdik

1.3.2. A Vaskapu pincésora

1.1. A NYÚLI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKEK SZAKTERÜLETENKÉNTI FELOSZTÁSA

1.1.1. AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG

BORÁSZATI EMLÉKEK (öreg prэшázak, löszfalba ásott pincék, hatalmas faprések)

1.1.2. ÉPÍTETT KÖRNYEZET

NÉPI ÉPÍTÉSZET (nádfedeles parasztházak, partlakás)

A NÉPÉLET EMLÉKEI (löszfalba vájt kemence, népi használati tárgyak)

ÉPÍTETT VALLÁSI ÖRÖKSÉG (barokk templom és kápolna)

1.1.3. IPARI- ÉS MŰSZAKI MEGOLDÁSOK

VÍZÜGYI LÉTESÍTMÉNYEK (vízmosáskötő gátak)

MŰSZAKI ÚJÍTÁSOK (egy Kossuth-díjas mérnök munkássága)

1.1.4. KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

IRODALMI ÖRÖKSÉG (írók, költők)

MŰVÉSZETI ÉRTÉKEK (festőművészek munkássága),

TÖRTÉNELMI EMLÉKEK (történelmi emlékhelyek, szobrok, emlékművek)

VALLÁSI ÉRTÉKEK (ereklyék, útmenti keresztek, szobrok)

1.1.5. SPORT

KAJAK-KENU (Farkasdi Ramóna csúcsteljesítményei)

1.1.6. TERMÉSZETI KÖRNYEZET

GEOLOGIAI ÉRTÉKEK (löszmélyutak, szurdokvölgyek, bányafalak rétegfeltárásai)

BIOLÓGIAI ÉRTÉKEK (védett növények, állatok és azok élőhelyei)

1.1.7. TURIZMUS- ÉS VENDÉGLÁTÁS

TÚRA- ÉS ZARÁNDOKUTAK (egyedi, helyi túrautak)

TÁJKÉPI ÉRTÉKEK (kilátópontok, fából épített kilátó)

1. AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG

BORÁSZATI EMLÉKEK

EGYKORI PÜSPÖKI PRÉSHÁZ

AZ 1876-BAN ÉPÜLT HÁZ
HOMLOKZATI FELIRATA:

„GAUDETE IN DOMINO
SEMPER”

=

„ÖRVENDJETEK MINDIG
AZ ÚRBAN”

A BOLDOGGÁ AVATOTT
APOR VILMOS
GYŐRI PÜSPÖKSÉGE IDEJÉN
TÖBBSZÖR IS JÁRT EBBEN AZ
ÉPÜLETBEN

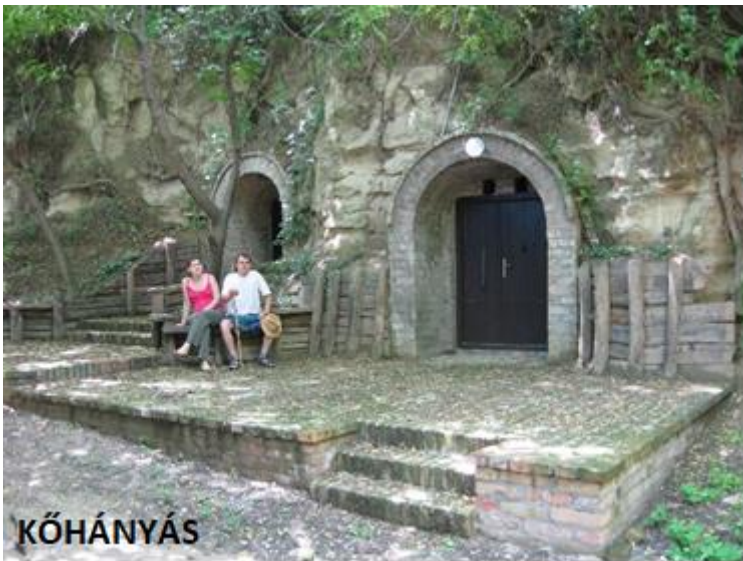
AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG
BORÁSZATI EMLÉKEK

ÖREG PRÉSHÁZAK, PINCÉK

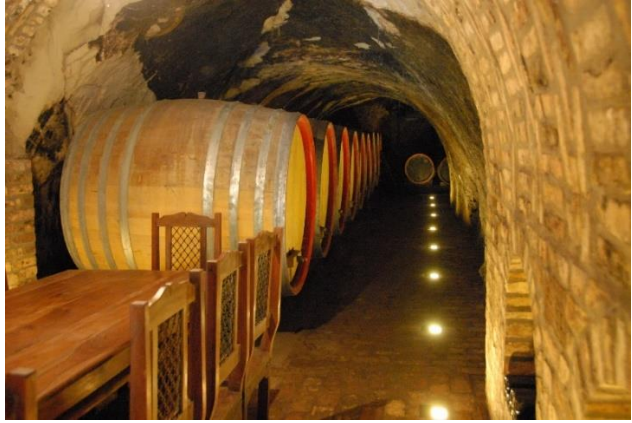
A BENTI DŰLŐ PRÉSHÁZAI, PINCÉI

AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG
BORÁSZATI EMLÉKEK

LÖSZFALBA ÁSOTT PINCÉK, PINCESOROK

SÁRKÁNYLIK-PINCE A SZURDIK PARTFALÁBAN

A VASKAPU PINCESORA

AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG

BORÁSZATI EMLÉKEK

PÜSPÖKSÉGI FAPRÉS

Majd egy s kel Század év alatt
Szolgáltak én csak EGYNEK
Akkor puszta most idomosbb
Szolgája JZENNYESYNEK

1699°
Kinagyolva a vadonból
És szőlőbe hozatott

1832°
Csinosította az ügyes kéz
Ezen helyre. alkátott

**A NYÚLI PÜSPÖKSÉGI
FAPRÉS
1699-BEN KÉSZÜLT,
1832 BEN JAVÍTOTTÁK,
CSINOSÍTOTTÁK
ÉS JELENLEG
A SZENTENDREI
SKANZENBEN
LÁTHATÓ**

**A FELSŐ FELIRAT ARRÁ
UTAL, HOGY AMÍG 150
ÉVIG CSAK EGY
GAZDÁJA VOLT
(A PÜSPÖK),
KÉSŐBB
14 KANONOKÉ
LETT**

AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG BORÁSZATI EMLÉKEK

FAPRÉSEK NYÚLON

**A KÖZSÉGHÁZA ELŐTTI
TERMETES FAPRÉS
EGYKOR A PÜSPÖKI
PRÉSHÁZBAN ÁLLT**

**1896-BAN KÉSZÜLT
ZALKA JÁNOS
GYŐRI PÜSPÖK
RENDELÉSÉRE**

**A SZÉL FIAI FOGADÓ
MELLETTI
HATALMAS
FAPRÉS**

2. ÉPÍTETT KÖRNYEZET NÉPI ÉPÍTÉSZET

DÖNGÖLT FALÚ, NÁDFEDELES PARASZTHÁZAK

A HORGÁNY-HÁZ A MADARÁSZ UTCÁBAN

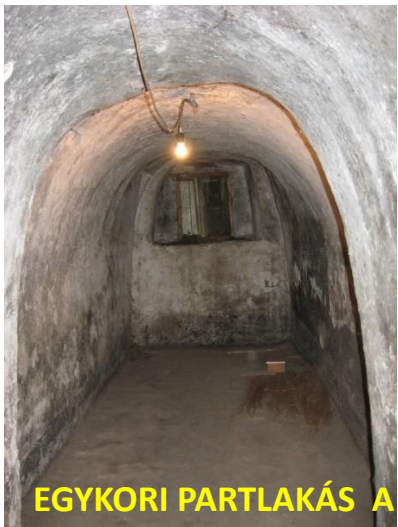

EGESE

ÉPÍTETT KÖRNYEZET NÉPI ÉPÍTÉSZET

A NÉPÉLET EMLÉKEI

EGYKORI PARTLAKÁS A MADARÁSZ UTCÁBAN

A KÖZSÉGBEN
LEGISMERTEBB

SALAMON
JÓZSEFÉK

MAGÁN-
GYŰJTEMÉNYE

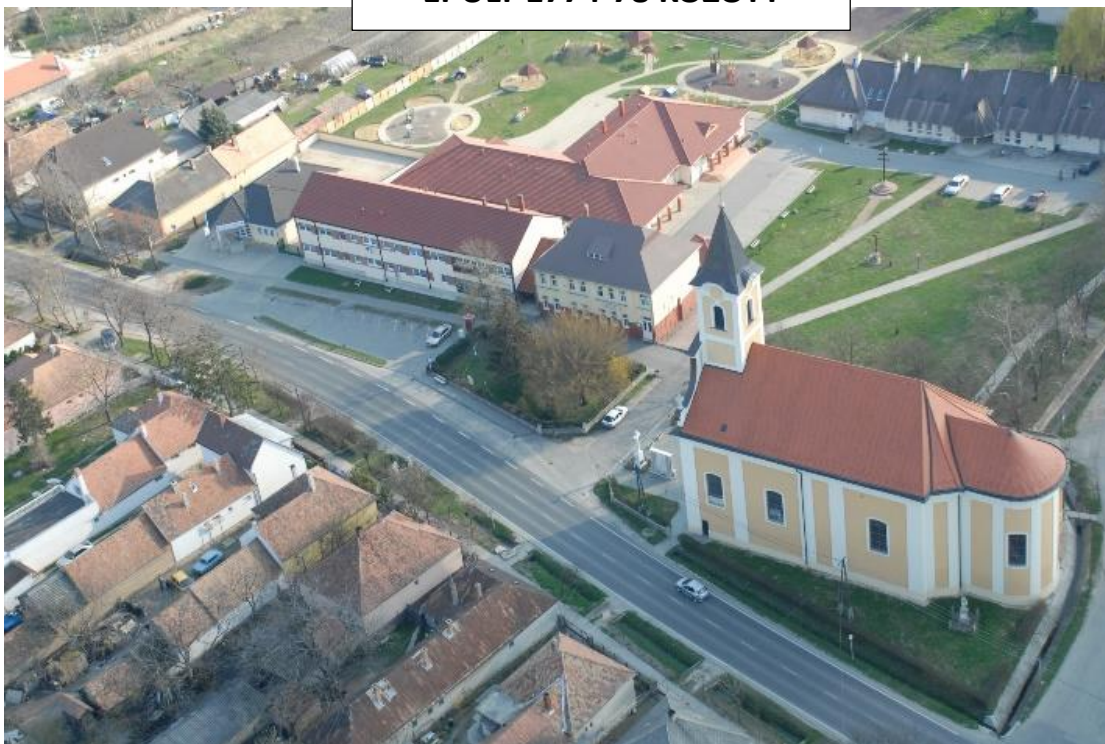

ÉPÍTETT KÖRNYEZET
VALLÁSI ÖRÖKSÉG

RÓMAI KATOLIKUS BAROKK MŰEMLÉKTEMPLOM

ÉPÜLT 1774-78 KÖZÖTT

**A TEMPLÓM RÉSZLETES BEMUTATÁSÁVAL E KÖNYV 48. OLDALÁTÓL KÜLÖN
FEJEZET FOGLALKOZIK.**

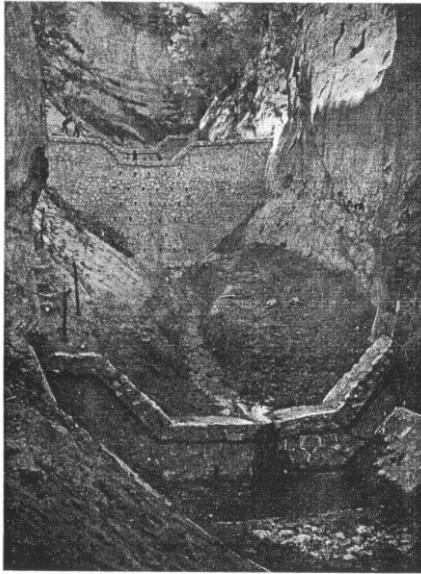
SZENT DONÁT-KÁPOLNA

Öreg, védett hársfák árnyékában húzódik a nyúlhegyi kápolna. **Szentélye** a Szent Donát püspököt ábrázoló oltárképpel együtt **1710-ből való**. Feltehetően ez korábban csak egy út menti körmeneti stáció volt, amit aztán **1830-ban építettek ki kápolnává**, de a **harangtoronyot** csak **1901-ben emeltek mellé**. Ekkor került a helyére a két kis harang is. Egyiket a Szombathelyi Szeminárium, másikat a kegyúri uradalom bérlői, a Markovszky-testvérek adományozták.

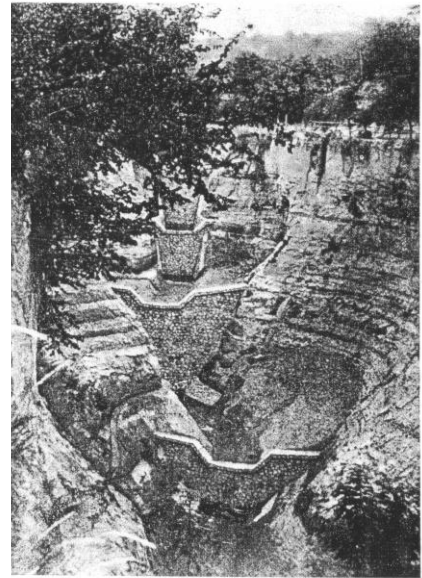
3. IPARI- ÉS MŰSZAKI MEGOLDÁSOK MŰSZAKI ÉRTÉKEK

VÍZMOSÁSKÖTŐ GÁTAK

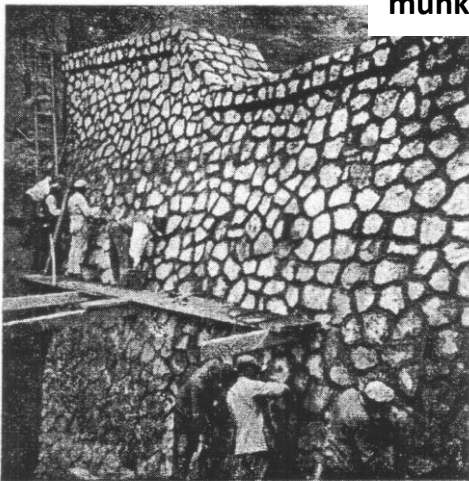

7. kép. A VI., VII. és VIII. sz. gátak.

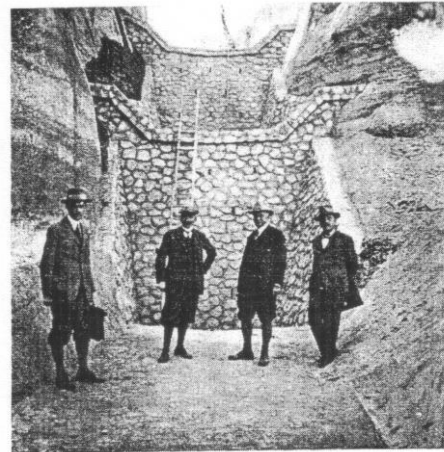
A hatalmas erózió miatt Nyúl község hegyi részén több óriási vízmosás alakult ki. Ezek megfékezésére 1935-től napjainkig számos keresztgát építésére került sor. A leglátványosabbak a Szurdik gátjai. Tervezésük és megépítésük hatalmas kihívást jelentett mérnöknek és munkásnak egyaránt.

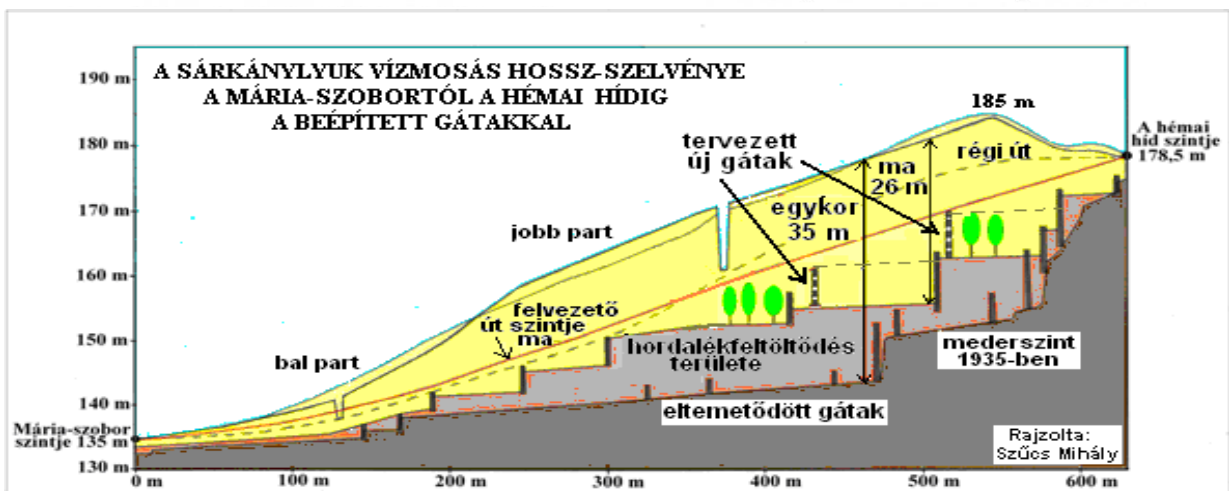
8. kép. A IX., X., XI. sz. gátak képe a jobbról nézve.

12. kép. A X. sz. gát fűgázása.

10. kép. A XI. és XII. sz. gátak.

3. IPARI- ÉS MŰSZAKI MEGOLDÁSOK MŰSZAKI ÚJÍTÁSOK

BORBÉLY MIHÁLY GÉPÉSZMÉRNÖKI MUNKÁSSÁGA

Borbély Mihály 1919-ben szegény nyúli családban született, nagyon tehetséges gyerek volt. Őt nyúlhegyi tanítója, **vitéz Kelevész Győző** anyagilag is segítette abban, hogy tovább tanulhasson. Végül **gépészmérnöki diplomát szerzett** és a II. világháború idején részese volt annak a győri mérnök gárdának, aki a **Rába Botond katonai járművet megalkotta**.

A háború után Borbély Mihály a **Győri Textil-művek főmérnöke**, majd a **Rábatex műszaki igazgatója** lett.

1953-ban egy textilipari találmányáért megkapta a **Kossuth-díj bronz fokozatát**. Az indoklás megfogalmazása szerint *„a textilipar egész területén felhasználható új szövészek-beállítási elmélet megalkotásáért és gyakorlati kivitelezésének kidolgozásáért”*. Annak ellenére is megkapta a Kossuth-díjat, hogy nem volt hajlandó beállni a Kommunista Pártba. Szakkönyveket írt, folyékonyan beszélt németül. 1956-ban családjával együtt emigrált és **Svájcban telepedett le**, ahol a Rüti gyár konstruktőreként szerzett hírnevet. Svájci munkássága alig ismert, további kutatásra vár. Azt viszont tudjuk, hogy külföldre távozása után sem feledkezett meg egykori tanítójáról, vitéz Kelevész Győzőről, aki tanulmányai során végig segítette Borbély Mihályt. Hálás szívvel emlékezve rá **Svájcból is rendszeresen támogatta őt** csomagok küldésével, aki bizony rá is szorult a támogatásra, mert nagyon szerény körülmények közt élte idős éveit.

A Rába Botond katonai jármű

Vitéz
Kelevész Győző
(1888-1983)
az első
világháborúban
szerzett
vitézséget,
1924-48-ig a
nyúlhegyi iskola
igazgatója volt.

vitéz Kelevész Győző

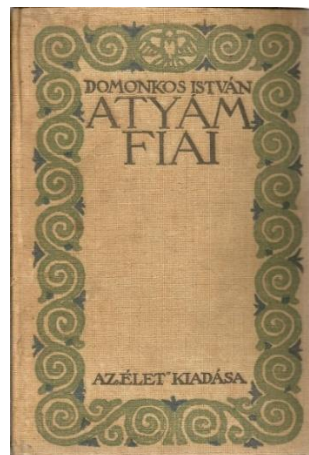
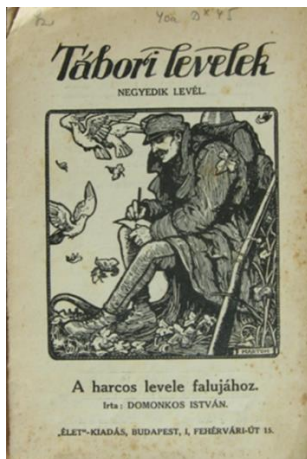
4. KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG IRODALMI ÖRÖKSÉG

DOMONKOS ISTVÁN PLÉBÁNOS ÍRÓI MUNKÁSSÁGA

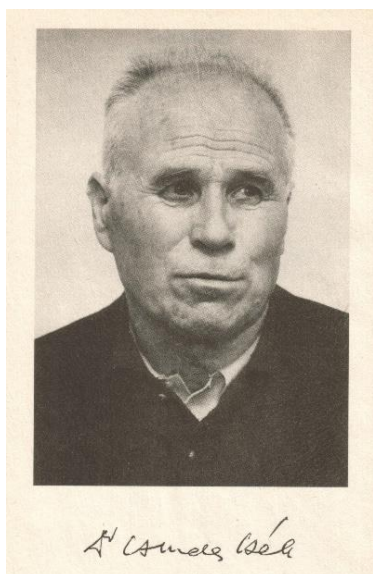
Domonkos István Plébános

DOMONKOS ISTVÁN 1862-ben született Győrben. Édesanyja Jászai Mari keresztanya volt. **1889-ben** szentelték pappá, írásművészete akkor teljesedett ki, amikor **1905-ben Nyúlra helyezték**. Ismert **műveinek száma húsz**. Könyveiben a szegények, és öregek egy-egy jellegzetes képviselőjének sorsát, életét örökítette meg. „Szerettem azokat, akikről írtam” vallotta egyik művében. Írásai Gárdonyi, Tömörkény, Móra és Mikszáth köteteinek hangulatát idézi. Szereplőiről személyiségjegyeik hosszas bemutatásával részletes rajzot készít. Egy kritikusa szerint „írásai rajzok köré novellákba sűrített regények”. Történeteinek központja a sok baj, csapás, szenvedés (filoxéravész, kivándorlás, világháború). **Szívesen használt népnyelvi fordulatokat**. Szinte **egész Európát beutazta**, kétszer járt a Szentföldön is. **1923-ban halt meg** Nyúlon, a győri nádorvárosi temetőben családi sírban nyugszik. Emléktáblája a nyúli plébánia falán és az általános iskolában látható.

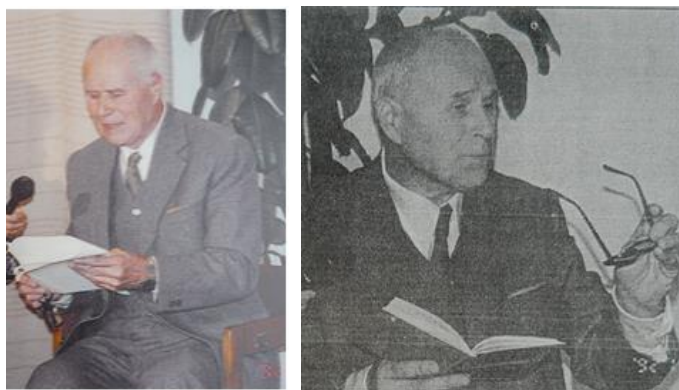

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG IRODALMI ÖRÖKSÉG

DR. CSENDES BÉLA KÖLTŐI MUNKÁSSÁGA

Dr. CSENDES BÉLA 1921-ben Nyúlhegyben született, gazdacsaládban. A győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban érettségizett. Pesten, a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett magyar-latin szakos tanári diplomát. Tehetséges lírikusként indult 1944-ben, tevékenyen részt vállalt haladó ifjúsági mozgalmakban. 1948-ban letartóztatták, koncepciós perbe fogták. Öt évet töltött különböző internálótáborokban (pl. Recsken is), majd két év váci fegyház várt rá. 1955-ös szabadulása után búcsút mondott a költészetnek, előbb raktárosként dolgozott, majd két évtizeden át elismert műszaki könyvtárosként tevékenykedett, a tudományos tájékoztatásról több könyvet írt. 1981-es nyugdíjazása után előbb Pesten, később Nyúlhegyben, egesei szőlőbirtokán élt, visszatért a versíráshoz is. Első kötetét 70 éves korában adták ki. 1991 és 1996 közt 4 verseskötete jelent meg. Költeményei végig jelen voltak a legrangosabb hazai folyóiratokban, idegen nyelven is megjelentek. Moralizáló, filozofikus versei egy igazságkereső ember vívódásait tárják az olvasó elé. Végül megnyugvásra a nyúli temetőben talált. 2021-ben a nyúli községi könyvtár felvette a költő nevét.

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MŰVÉSZETI ÉRTÉKEK

DORFMEISTER ISTVÁN ALKOTÁSAI A NYÚLI TEMPLOMBAN

DORFMEISTER NYÚLI MUNKÁI: A FRESKÓK ÉS AZ OLTÁRKÉPEK FESTÉSE, AZ OLTÁR, A SZÓSZÉK, ÉS A PADOZAT TERVEZÉSE

DORFMEISTER ISTVÁN 1725-ben született Bécsben egy harangöntő fiaként. 1751-től 1761-ig szobrász bátyjával együtt a **Bécsi Képzőművészeti Akadémiára** járt. Az akadémia elvégzése után **Sopronban telepedett le** és innen 40 éven át szinte az egész Dunántúl számára dolgozott. A hazai **barokk művészet legtermékenyebb, nagy gyakorlatú festője volt**. Több falusi templombelső terét kifestette, de dolgozott szerzetesrendeknek és soproni polgárok számára, valamint a szombathelyi és a pécsi püspök megbízásából is. Elsősorban **freskókat** festett, de sok **oltárképet** és magyar történelmi témájú alkotást is készített. Leginkább azoknak a megrendelőknek dolgozott, akiknek nem volt elég pénzük a divatos bécsi mesterek megfizetésére, de azok alkotásaival összevethető műveket szerettek volna festetni. Dorfmeister **1797-ben halt meg Bécsben**. Két fia, István és József is festő lett. **A nyúli templomban oltárképei, 200 négyzetmétert kitevő freskói híresek, de ő tervezte az szószéket, a főoltárt, sőt a padokat is.**

SZABÓ JÓZSEF FESTMÉNYEI, SZOBRAI

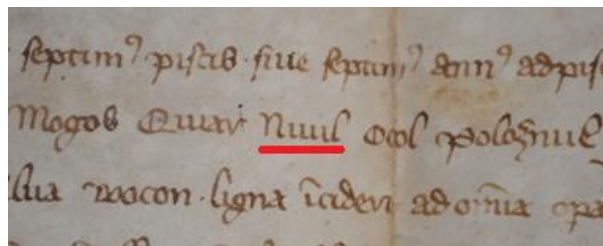
SZABÓ JÓZSEF 1925-ben született Nyúl községben sokgyermekes családban. Tanárai korán felfigyeltek rajztehetségére. 1947 és 1953 között **önerőből elvégezte a Magyar Képzőművészeti Főiskola festő tagozatát**. Mivel a Rákosi-rendszer nem adott lehetőséget számára, ezért **1956-ban Franciaországba emigrált**, ahol beiratkozott a **Párizsi Képzőművészeti Főiskola** festő szakjára, de később elvégezte a **Nizzai Képzőművészeti Főiskolát** is. Első önálló kiállítását 1965-ben **Madridban**, a következőt 1966-ban **Párizsban** rendezte. Itt felfigyelt rá egy amerikai műgyűjtő, aki felvásárolta összes képét és amerikai szerződést kínált neki, ezért 1966 decemberében **Amerikába költözött**, ahol **Chicagóban, Washingtonban és Los Angelesben** állíthatta ki műveit, de **New Yorkban, Montreálban és Dallasban** is bemutatkozhatott. Hamar átlátta, hogy Amerikában az elüzletiesedés várna rá, így **visszatért Párizsba**. Itt **kezdődött absztrakt expresszionista művészi korszaka**. Az 1968-as diáklázadások hatására **szürrealista képeket festett**. Ebben az évben **Madridban** is nyílt kiállítása. 1969-ben egy dél-francia falucskában, **Lussanban telepedett le**. 1973-ban Olaszországban és Svájcban mutatkozott be műveivel. 1975-ben **Párizsban** rendezett önálló kiállítást, aztán **Bázelben és Brüsszelben** is sikert aratott, ebben az évben **5 rangos szakmai elismerést nyert el**, a média is többször foglalkozott vele. 1976-ban **heroikus újfiguratív szobrokat** készített. 1985-től kezdődik utolsó festői korszaka. 1991-ben **Nimesben** mutatta be szobrait és festményeit. **2010-ben hunyt el** Dél-Franciaországban. Hagyatékát unokaöccse kezeli, aki hamvait végakarátának megfelelően a **nyúli temetőbe** hozatta. **Összegezve munkásságát: előbb absztrakt expresszionista, majd szürrealista képeiről lett híres. A fantasztikus festészet nagymestere volt.**

**SZENT ISTVÁN
MELLSZOBRA
1938-BAN
KÉSZÜLT**

**NYÚL KÖZSÉG
ELSŐ ÍRÁSOS EMLÍTÉSE
1037-BŐL**

A MILLENNIUMI EMLÉK KERESZTET 2000. AUG. 20-ÁN AVATTÁK FEL

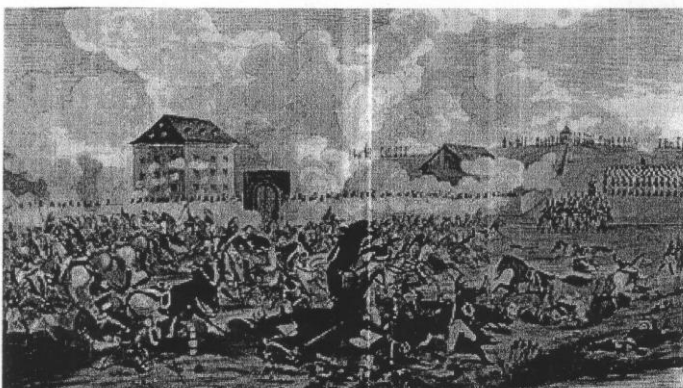
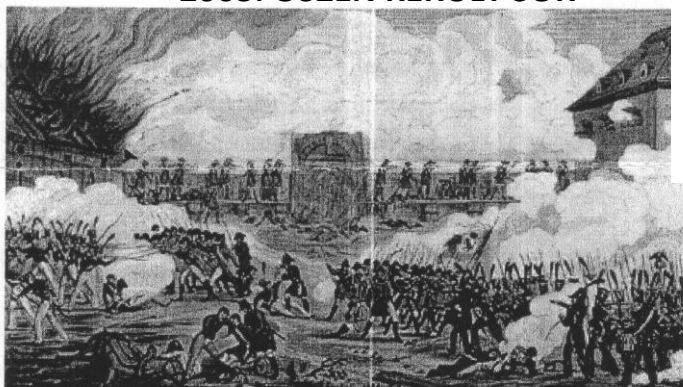
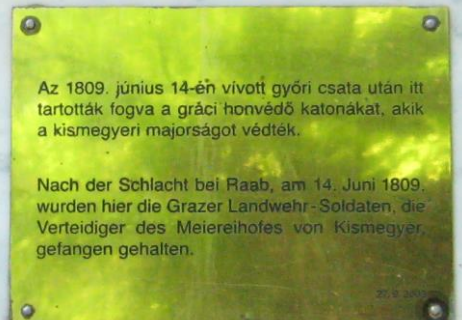
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYEK

A KISMEGYERI CSATA (1809) HADIFOGLYAINAK NYÚLI EMLÉKHELYE

**DR. ÁBRAHÁM IMRE
TÖRTÉNELMI MEGEMLÉKEZÉSE**

AZ EMLÉKHELY FELAVATÁSÁRA 2003. ŐSZÉN KERÜLT SOR

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYEK

VILÁGHÁBORÚS EMLÉKMŰVEK

**AZ ELSŐ
VILÁGHÁBORÚBAN
126 HŐSI HALOTT**

**VILÁGHÁBORÚS
VESZTESÉGEINK**

**A MÁSODIK
VILÁGHÁBORÚBAN
86 HŐSI HALOTT**

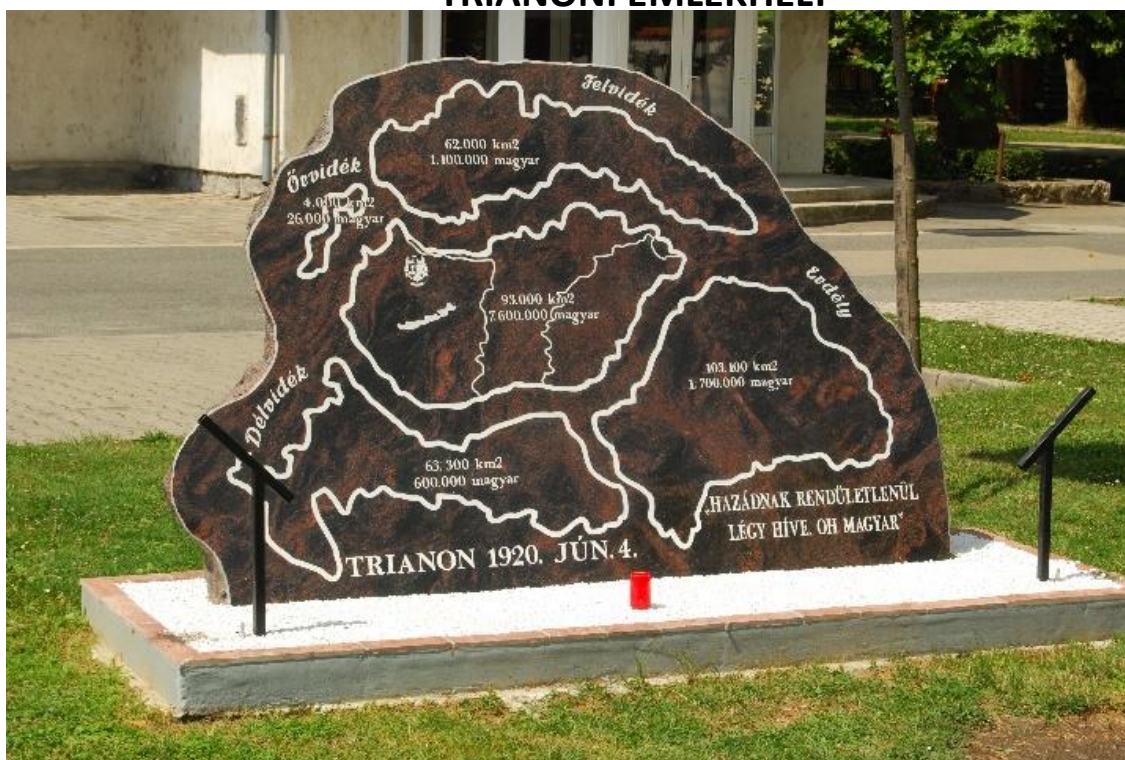
ELSŐ ÉS MÁSODIK VILÁGHÁBORÚS EMLÉKMŰVEK

**EZT AZ
EMLÉKHELYET
KÖZSÉGI ÜNNEPSÉG
KERETÉBEN
1991. MÁJUS 11-ÉN
AVATTÁK FEL**

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYEK

TRIANONI EMLÉKHELY

ÁLLÍTTATA A NYÚLI POLGÁRI KÖR 2011. JÚNIUS 3-ÁN

TÖRTÉNELMI EMLÉKOSZLOP

„AZ IGAZSÁGOT NEM LEHET FELAKASZTANI,
MERT AZ IGAZSÁG A LELKÜNKBEN ÉL!”
WITTNER MÁRIA 1956-BAN
HALÁLRA ÍTÉLT SZABADSÁGHARCOS
GONDOLATAI OLVASHATÓK
AZ EMLÉKOSZLOPON.

ÁLLÍTTATA A NYÚLI POLGÁRI KÖR 2007. MÁJUS 17-ÉN

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

VALLÁSI ÖRÖKSÉG

MÁRIA TERÉZIA TEMPLOMSZENTELESI AJÁNDÉKAI

A NYÚLI TEMPLOM ÉPÍTÉSÉHEZ A PÉNZT A KIRÁLYI UDVARI KAMARA BIZTOSÍTOTTA .

1777-BEN, A TEMPLOM FELSZENTELESEKOR MÁRIA TERÉZIA UDVARI GYÓNTATÓJÁT, KORNBERGER MÁTYÁS PÜSPÖKÖT KÜLDTE EL, AKI AZ ÚJ TEMPLOM SZÁMÁRA MAGÁVAL HOZTA A KIRÁLYNŐ AJÁNDÉKAIT:

EGY 1750-BŐL VALÓ DÍSZES BAROKK KELYHET,

VALAMINT KRISZTUS KERESZTJÉNEK KÉT DARABKÁJÁT DÍSZES EREKLYETARTÓBA ZÁRVA. EZ UTÓBBIT A CSÁSZÁRNŐ XIII. KELEMEN PÁPÁTÓL KAPTA AJÁNDÉKBA 1763-BAN TEMPLOMÉPÍTTETŐ TEVÉKENYSÉGÉNEK ELISMERÉSEKÉNT.

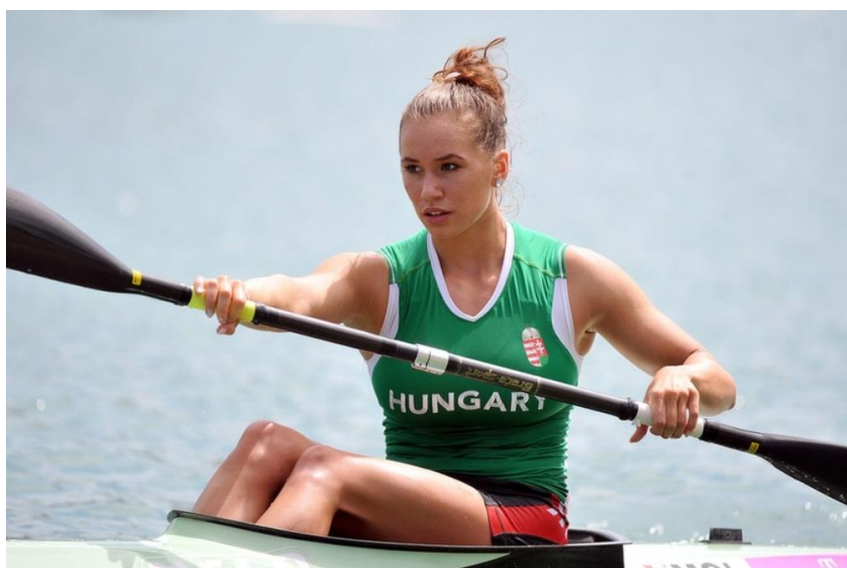
15 ÚT MENTI FESZÜLET

KERESZTELŐ SZENT JÁNOS SZOBRA KÉSZÜLT 1909-BEN

5. SPORT KAJAK-KENU

FARKASDI RAMÓNA SPORTBAN ELÉRT EREDMÉNYEI

FARKASDI RAMÓNA 1993-ban született, azóta nyúli lakos. Az általános iskolát a győri Gárdonyi Géza Tehetségfejlesztő Általános Iskolában végezte. A Móra Ferenc Középiskola nyelvi előkészítő szak sport tagozatán érettségizett. Felsőoktatási tanulmányait a tatabányai Edutus Főiskola gazdálkodási és menedzsment szakán végzi. A sportolást 6, a kajakozást pedig 12 éves korában kezdte el. Előbb a Graboplast Győri Vízisport SE, később a Budapest Honvéd színeiben versenyezve a következő eredményeket érte el: **Ifjúsági Olimpiai bajnok, többszörös Ifjúsági Európa-bajnok, többszörös Világbajnok, utánpótlás Európa-bajnok, kétszeres Maraton Világbajnok, felnőtt Európa és Világbajnok.** Fontosabb elismerései: a Magyar Olimpiai Bizottság Zsivoczki Díjasa, Junior Prima Díjas, a Köztársasági Elnök Díszoklevelének tulajdonosa, a 2011-es Év Felfedezettje, Nyúl Község Díszpolgára. Sportolói pályafutását saját elhatározásából már befejezettnek tekinti, tehetségét a jövőben az élet más területén szeretné kamatoztatni.

6. TERMÉSZETI KÖRNYEZET

GEOLÓGIAI ÉRTÉKEK

A SZÉL ÉS A CSAPADÉK FELSZÍNFORMÁLÓ MUNKÁJA

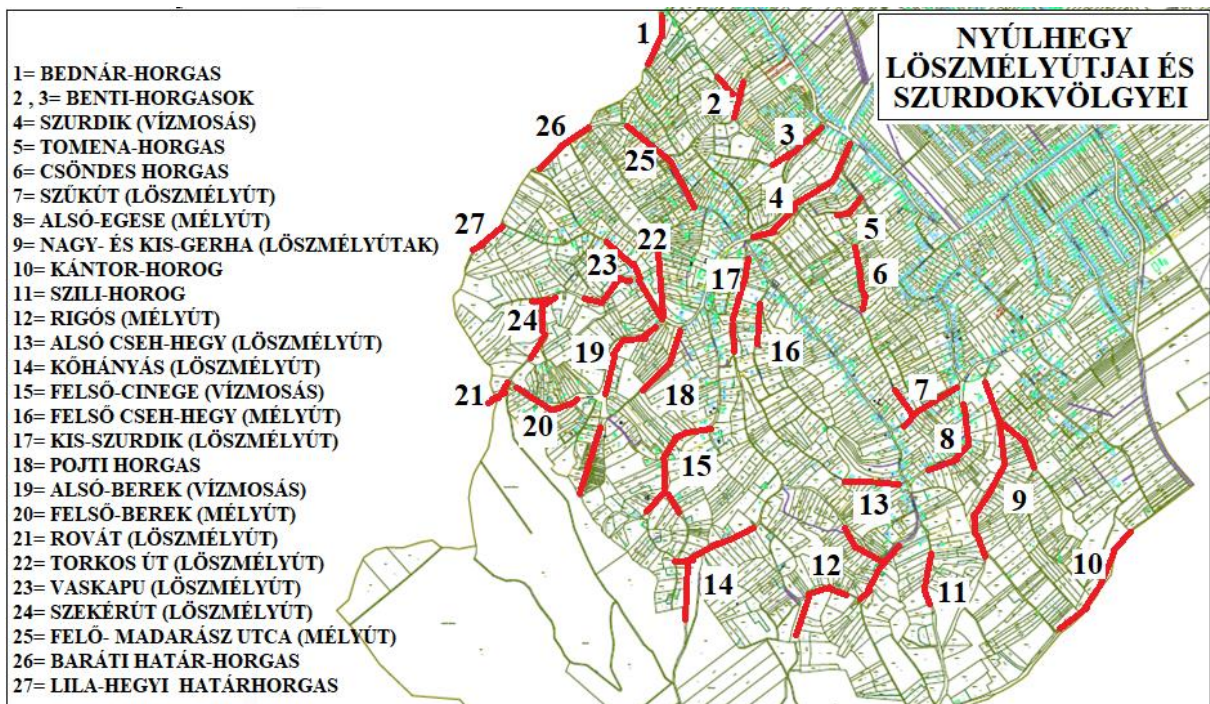
SZÉLMARÁS NYOMAI PARTFALAK OLDALÁN

**A HEVES ESŐZÉSEK
ERÓZIÓS MUNKÁJÁNAK
FELSZÍNPUSTÍTÁSI
FOKOZATAI A LÖSZÖS
FELSZÍNEN**

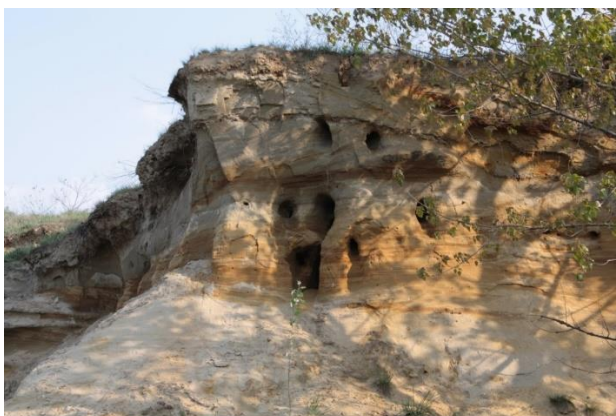
TERMÉSZETI KÖRNYEZET GEOLÓGIAI ÉRTÉKEK

LÖSZMÉLYUTAK, LÖSZZAKADÉKOK, VÍZMOSÁSOK PARTFALA, RÉTEGEI

TERMÉSZETI KÖRNYEZET
GEOLÓGIAI ÉS BIOLÓGIAI ÉRTÉKEK

ELHAGYOTT HOMOKBÁNYA KÖZETRÉTEGEI, ÉLŐHELYEI

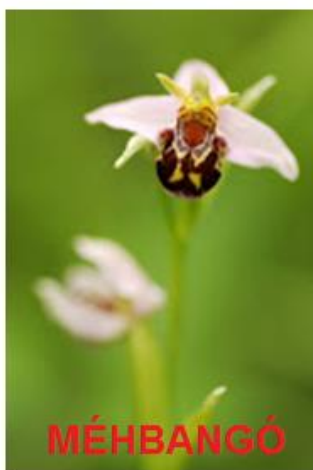
A BARADICS-DOMB ÜLEDÉKRÉTEGEI, ÉLŐHELYEI

**RITKA VADVIRÁGOK
ÉS ÉLŐHELYEIK**

PÓKBANGÓ

MÉHBANGÓ

AGÁRKOSBOR

VITÉZKOSBOR

BÍBOROS KOSBOR

TARKA KOSBOR

CSILLAG-ŐSZIRÓZSA

FEHÉR MADÁRSISAK

HEGYI ÁRVALÁNYHAJ

NAGY PACSIRTAFŰ

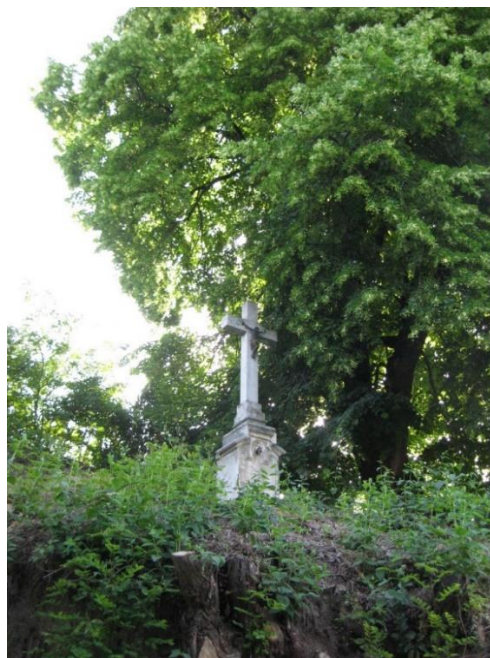

LEÁNYKÖKÖRC SIN

TERMÉSZETI KÖRNYEZET BIOLÓGIAI ÉRTÉKEK
KÖZSÉGI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ FÁK

A SZENT DONÁT-KÁPOLNA MELLETTI HÁRSFÁK

A GYILKOS KERESZTRE VIGYÁZÓ HÁRSFA

TŐBEN ELÁGAZÓ TÖLGYFÁK (TÖLGYFA U.)

TERMÉSZETI KÖRNYEZET **BIOLÓGIAI ÉRTÉKEK**

NÉHÁNY, NYÚLON IS ELŐFORDULÓ VÉDETT LEPKEFAJ

VÉDETT LEPKEFAJOK NYÚLON

TERMÉSZETI KÖRNYEZET BIOLÓGIAI ÉRTÉKEK
VÉDETT GERINCESEK ÉS ÉLŐHELYEIK

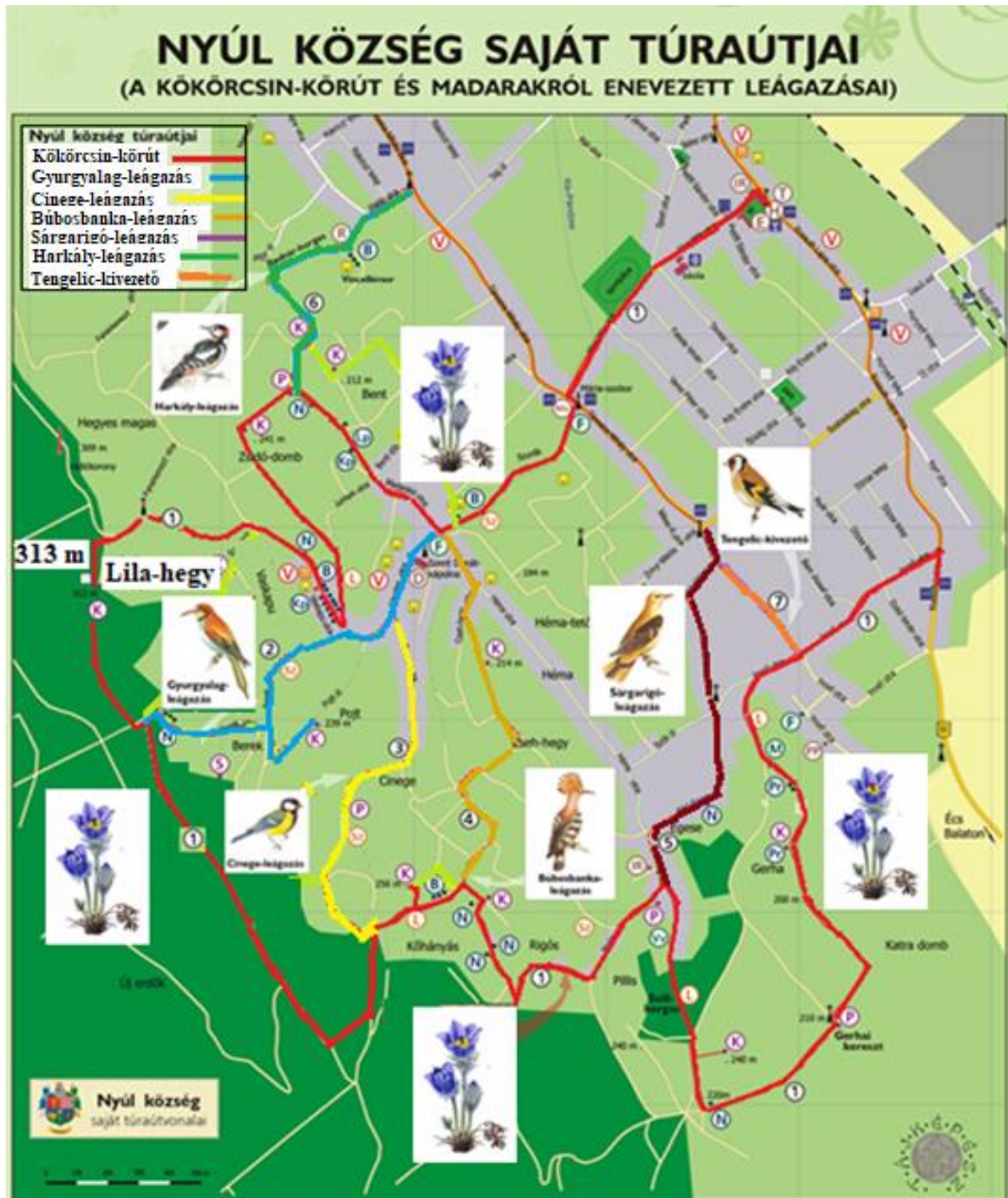
**A GERHAI GYURGYALAGTELEP AZ
ELHAGYOTT HOMOKBÁNYA FALÁBAN**

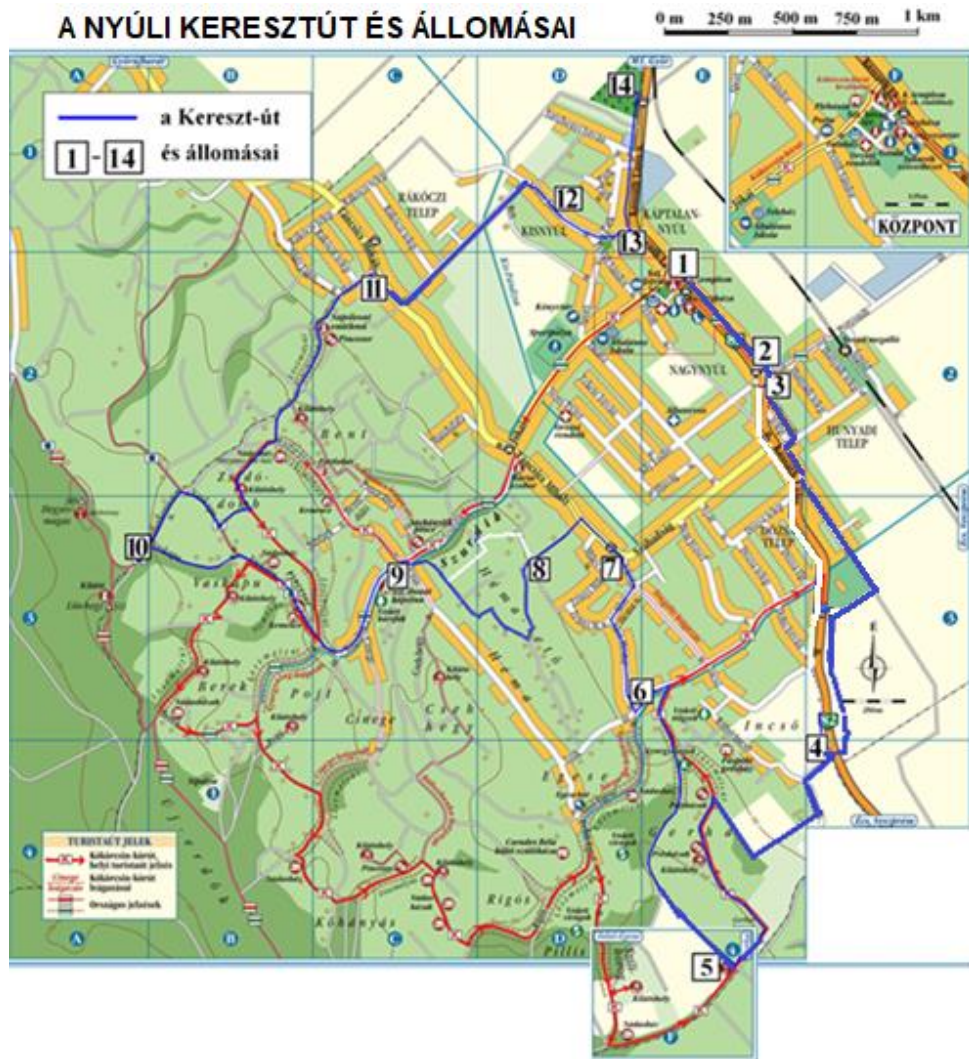
PETTYES GŐTE A KIS-PÁNDZSÁBÓL

7. TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS TURISZTIKAI ÉRTÉKEK

A KÖKÖRC SIN-KÖRÚT ÉS MADARAKRÓL ELNEVEZETT LEÁGAZÁSAI

TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS VALLÁSI ÉS TURISZTIKAI ÉRTÉKEK NYÚLI KERESZTÚT

A SOKORÓI TÁJEGYSÉGI ÉRTÉKTÁR NEMZETI ÉRTÉKE NYÚLON KULTRÁLIS ÖRÖKSÉG IRODALMI ÖRÖKSÉG

Dr. **ÁBRAHÁM IMRE** néprajzkutató, nyelvtörténész, helytörténész, magyar – ének szakos tanár, karvezető **1929-ben született Nyúlon**. Tanulmányainak fontos állomásai voltak a győri és pannonhalmi **bencés iskolák**. Később a Győri **Zeneiskola**, a **Kántorképző** és a **Győri Tanítóképző** elvégzése után a **Pécsi Tanárképző Főiskolán** szerzett **magyar-ének szakos általános iskolai tanári diplomát**. Középiskolai magyar nyelv és irodalom szakos tanári oklevelét pedig az **ELTE**-en vehette át 1966-ban. Ugyanott állították ki **magyar nyelvészeti doktori diplomáját** is 1980-ban. 1952 és 1961 között több Győr környéki településen tanítószkodott, majd a Győri Járási Művelődési Otthon igazgatója lett. 1963-tól 1978-ig a Pannonhalmi Általános Iskola és Gimnázium tanára volt. 1978-tól 2001-ig **könyvtáros Pannonhalmán**, előbb **az általános iskolában, majd a Bencés Gimnáziumban**, innen ment nyugdíjba. Kitüntetései között számos, emlékérem, díj, kitüntető cím szerepel. **Pannonhalma város díszpolgára**. Aktív szellemi és közéleti tevékenységet folytatott a kulturális értékek megőrzése és továbbadása érdekében. Nagyobb lélegzetű művei, hosszabb és rövidebb **publikációi** zömmel szűkebb tájegységünkkel, a **Sokorói-halomvidék falvaival foglalkoznak**. Tudományos kutatásokra alapozott írásai e települések néprajzát, nyelvészeti-nyelvtörténeti sajátosságait és történelmi vonatkozásait tárják fel. **2018-ban hunyt el**, a pannonhalmi temetőben nyugszik.

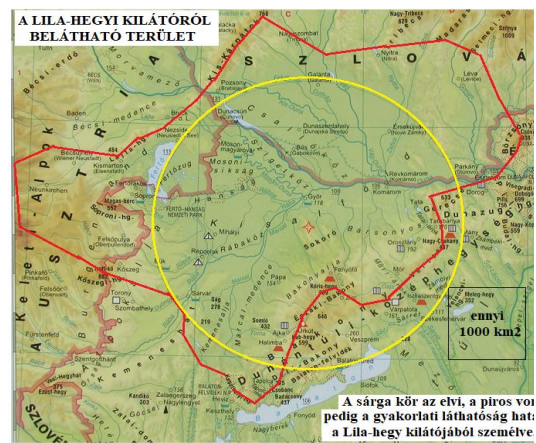
A SOKORÓI TÁJEGYSÉGI ÉRTÉKTÁR NEMZETI ÉRTÉKE NYÚLON
KULTRÁLIS ÖRÖKSÉG VALLÁSI ÖRÖKSÉG
MÁRIA, KARJÁN A GYERMEKEL-SZOBOR

A Mária, karján a Gyermekkel-szobor Nyúl község jelenleg ismert legrégebbi emberi alkotása. 70 cm-es talapzaton 2 méteres korinthuszi oszlop tetején Győr felé tekintve áll Mária, karján Gyermekeivel, fején a jellegzetes koronával. A talapzaton levő monogram és címer miatt a szobor állítóinak az Esterházyakat tekinthetjük. A másik monogram Bubnich Mátyás egykori győri kanonoké, akiről tudjuk, hogy egy 1690-ben Nyúlon vásárolt szőlőjét azzal hagyta a Káptalanra, hogy a továbbiakban az gondoskodjon a Nyúlon álló Mária-szoborról, melynek fenntartása korábban Bubnich kanonok feladata volt. Az 1701-es évszám jelentése még tisztázatlan.

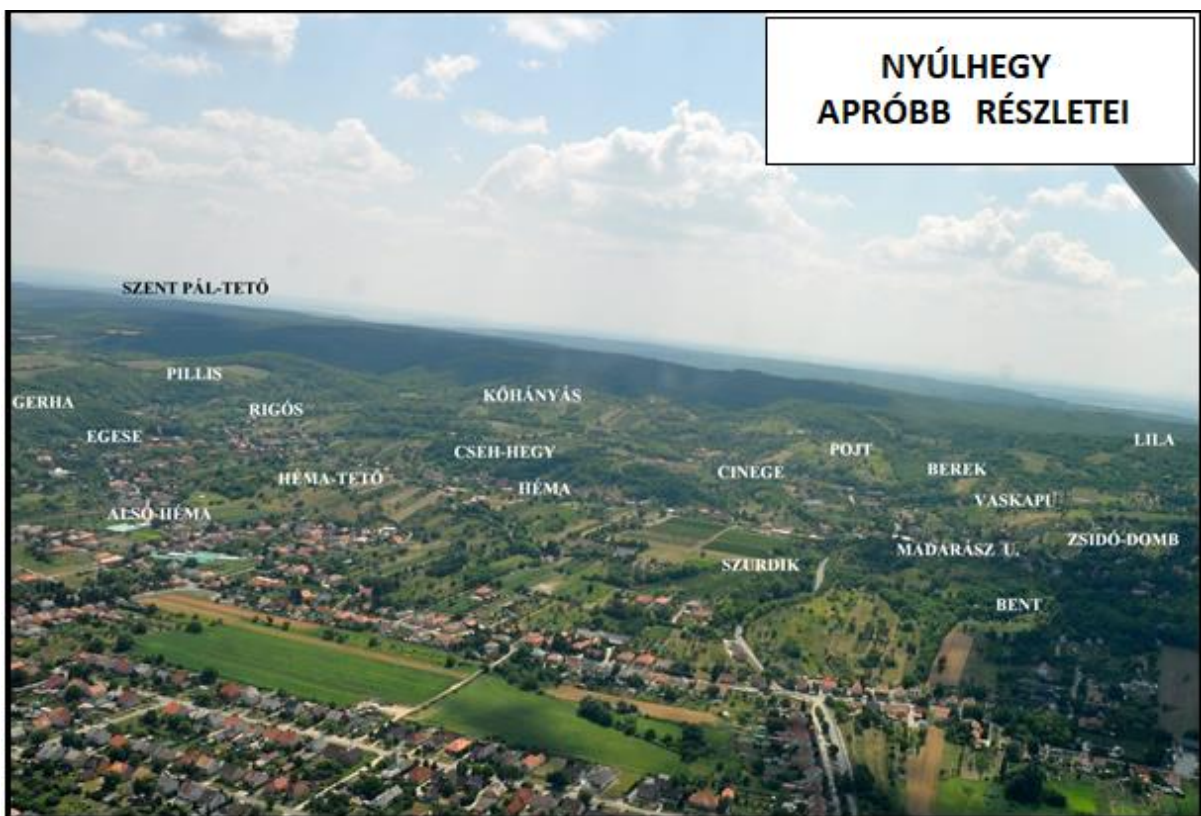

**A SOKORÓI TÁJEGYSÉGI ÉRTÉKTÁR NEMZETI ÉRTÉKE NYÚLON
TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS
TURISZTIKAI ÉS MŰSZAKI ÉRTÉKEK
A LILA-HEGYI KILÁTÓ ÉS AZ ONNAN NYÍLÓ KÖRPANORÁMA**

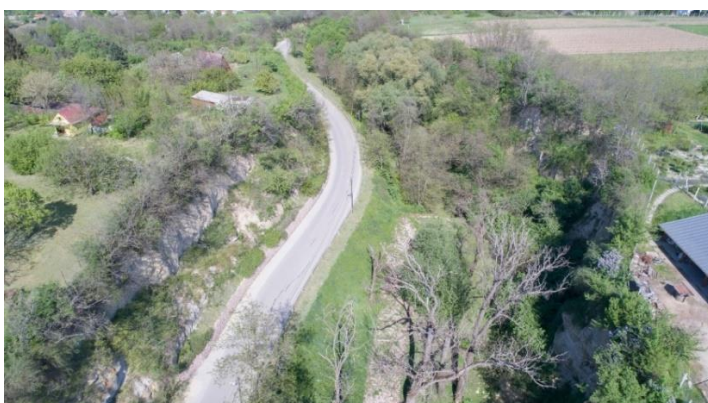

A LILA-HEGYI KILÁTÓ RÉSZLETES LEÍRÁSA A 267-284. OLDALON OLVASHATÓ!

**A MEGYEI ÉRTÉKTÁRBA TARTOZÓ NEMZETI ÉRTÉK NYÚLON
TERMÉSZETI KÖRNYEZET + IPARI- ÉS MŰSZAKI MEGOLDÁSOK
GEOLÓGIAI, VÍZRAJZI ÉS MŰSZAKI ÉRTÉK**

**SÁRKÁNYLYUK VÍZMOSÁS,
VAGYIS A SZURDIK**

A Szurdik hatalmas eróziós szurdokvölgy, amely egy dombgerinc mesterséges átvágása után alakult ki kb. 200 év alatt. 630 m hosszú, 50-60 m széles és 35 m mély. Szabályozása előtt hordalékkal sok gondot okozott a síkságra települt falurészeknek. **Veszélyes** növekedését tucatnyi keresztgát beépítésével sikerült csak megállítani 1935-ben. Féken tartása azóta is rendszeres beavatkozást kíván. ÉNy-i partfalában fontos út vezet a hegybe. Innen nyílik a híres **Sárkánylik pince** bejárata is. **Geológiai látnivalói**, különleges élőhelyei, és sajátos **pincekultúrája miatt** ma már a Szurdik az ide látogatók számára speciális turista attrakció, **komoly idegenforgalmi vonzerő**, az itt élők számára pedig sajátos nyúli érték, védendő becses kincs. **2014-ben MEGYEI NEMZETI ÉRTÉKKÉ nyilvánították.**

A MEGYEI ÉRTÉKTÁRBA TARTOZÓ NEMZETI ÉRTÉK NYÚLON

ÉPÍTETT KÖRNYEZET

TERMÉSZETI KÖRNYEZETBEN ÉPÜLT TURISZTIKAI AGRÁRÉRTÉK

A VASKAPU UTCA PINCESORA

A nyúlhegyi Vaskapu utcában az elmúlt századok esőzései során lázúduló csapadékvíz 4-5 méteres, meredek falú löszmélyutat hozott létre. Ezek a partfalak a 18–19. században pinceásásra csábították az itt élő szőlősgazdákat. Később a fokozatosan elnéptelenedő utca pincéinek új tulajdonosai aztán a község első polgármesterének példamutatását követve az utóbbi 25-30 évben közel egységes előtérrel rendelkező arculatú pincésort építettek ki. A 450 méteres vízmosásszakasz 40 pincéjének egységesedésére a közben ide települt Szel Fiai Fogadó megjelenése és a hegybe vezető és itt áthaladó túrautak létrehozása is pozitív hatást gyakorolt. A pincesor ugyan a Pannonhalmi borvidék része, de a helyszín nemcsak a bortermeléshez kötődik, hanem idővel közösségi és kulturális események, rendezvények helyszínévé is vált. A nevéssé lett pinceutca így vált különleges látványossággá, kedvelt fotótémává. Mindezek elismeréseként 2025. december 19-én **MEGYEI SZINTŰ NEMZETI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTOTTÁK.**

